

Dit is zeer kort, indien wij het vergelijken met de tijd, dat, bij het ontstaan van leven op een planeet, zich dit weet te handhaven. Leven op aarde bestaat al lange tijd en zelfs rond 40 miljoen jaar geleden begint reeds de ontwikkeling van iets, wat de basis werd van de latere mensen.

Met dit alles tracht ik u duidelijk te maken, dat wij, wanneer wij spreken over een vernieuwing, in feite niet over een eenmalig proces spreken, maar over iets, wat voortdurend actief is, maar zich voor ons, gezien vanuit ons standpunt dus, kenmerkt door plotselinge, bijna explosieve veranderingen, die in korte tijd grote en naar later blijkt zeer ingrijpende wijzigingen of veranderingen in het bestaan tot stand brengen.

Juist daarom is onze titel bruikbaar: van al tot vernieuwing. Want het ritme van het al speelt bij dit alles wel degelijk een rol.

Mogelijk schuilen er misverstanden in de interpretatie van het woord vernieuwing. Er zijn mensen, die menen, dat dit in feite verandering betekent. Maar dat is niet geheel waar. De wereld verandert elke dag, maar daarmee vernieuwt zij zich nog niet. En zelfs menselijke feiten blijken eerder een regelmatig herhaling van invloeden te bergen dan een werkelijk geheel nieuwe ontwikkeling.

Neem als voorbeeld de economische crisis. Een dergelijke crisis heerste ook rond 1928. Maar iets dergelijks kwam ook voor rond 1897 en vele malen voordien beleefden de mensen een vergelijkbare ontwikkeling.

Een dergelijke crisis betekent dan ook volgens mij geen verandering van werkelijke betekenis in de menselijke samenleving, maar vormt slechts een ritmisch weerkerende uitdrukking van eigenschappen van die samenleving. Een vernieuwing is iets dergelijks zeker niet.

Een werkelijke vernieuwing kenmerkt zich er volgens mij vooral door, dat bepaalde eigenschappen of kwaliteiten van een deel van de wereld, het geheel van de wereld dan wel een deel van het leven dan wel het geheel van al het levende op korte termijn optreden, waardoor geheel andere reacties op de buitenwereld dan wel geheel andere erkenningen en reacties op die buitenwereld, dan wel een nog niet bestaande samenhang tussen bepaalde waarden op een wereld kenbaar worden. Dit gaat meestal gepaard met een verandering van geestelijke mogelijkheden of harmonieën en zo met een afwijkende inwerking vanuit de geest.

Ik neem aan, dat ik hiermede de titel van dit onderwerp gerechtvaardigd heb en ga over tot de feitelijke inleiding. Wanneer wij de situatie op aarde aflezen, zoals deze op dit ogenblik bestaat tussen aarde en al, zo kunnen wij zeggen:

De situatie is vergelijkbaar met een dergelijke periode, die werkzaam was van rond 2300 jaar geleden tot rond 1900 jaar geleden.

Dit was een periode van rond 400 jaren, waarin voor een groot deel van de mensheid en delen van het andere leven een verandering van mentaliteit mogelijk werd gemaakt, welke zich deels ook in de ontwikkelingen van alle leven op aarde heeft doorgezet.

Soortgelijke perioden zijn - meestal met een tussenruimte van rond 2300 jaren - voorgekomen in de laatste 10.000.000 jaren van de ontwikkelingen op aarde. Het is aan te nemen,

dat hierbij een kosmisch ritme een rol speelt en dit betekent, dat wij in deze dagen een dergelijke snelle verandering in mentaliteit en mogelijkheden van de mens kunnen verwachten.

Wat zijn de veranderingen, die op gaan treden? Zij zijn niet in de eerste plaats een plotselinge verandering van een samenleving. Het betreft eerder voor de mensheid mentale veranderingen, die bij zijn verder gedrag een grote rol zullen spelen. In de meeste gevallen gaan dergelijke mentale veranderingen gepaard met uitvindingen of nieuwe benaderingen van processen, waardoor ook de uiterlijke vorm van de samenleving wordt beïnvloed.

Een voorbeeld uit de vorige periode: Er is sprake van een konkretiseren van het geloof. Het wordt voor een deel omgezet in een filosofie, welke op feiten wordt gebaseerd. Hierdoor ontstaat voor het eerst een vorm van wetenschap, die losstaat van het magische denken, waarbij geestelijke krachten en waarden altijd en zonder meer als originator van elk verschijnsel worden aanvaard.

Ook in deze dagen zien wij verschijnselen, die wijzen op een demythologisering. De mythos, dat een steeds groeiende welvaart mogelijk is, staat b.v. reeds met een been in het graf. Ik heb het gevoel, dat in uw land Joop de grafrede reeds aan het voorbereiden is.

Zo ook de mythe van het machtsevenwicht. Er zijn lange tijd in uw wereld bepaalde machten als beslissend voor het lot van de wereld beschouwd. In deze tijd blijkt echter steeds meer, dat de invloed van dergelijke machten alleen kan bestaan, waar zij erkend worden. Anders gezegd: Macht is niet meer te baseren op een uitoefenen van een absolute macht zonder meer, maar kan alleen nog bestaan, wanneer een voldoende erkenning van die macht bij anderen aanwezig is.

Steeds meer gaat men beseffen, dat een macht, die zich absoluut en tegen alles in door wil zetten, middelen zal moeten gebruiken, waarmee men ook zichzelf vernietigt en niet alleen maar de tegenstander.

Mogelijk vindt u dit een eenvoudige zaak, maar je moet er toch rekening mee houden, daar zij alle concepten, die tot nu toe opgang deden, ondersteboven werpt.

Ook in de sociale ontwikkelingen zien wij grote veranderingen: vroeger werden arbeid, maatschappelijke functie, belangrijkheid in dit leven en de mogelijkheid een eeuwig leven van aangename aard te verwerven, als een eenheid gezien.

In uw dagen is er een splitsing ontstaan. Arbeid wordt door velen alleen nog maar als een noodzakelijk kwaad ervaren. Rechten en inkomen worden steeds meer beschouwd als iets, wat men van anderen mag eisen, zonder dat daar iets tegenover staat.

Aanzien komt in de visie van vele moderne mensen vooral voort uit datgene, wat je anderen op kunt leggen - een terugkeer tot meer primitieve beschouwingen, waarbij men schijnt terug te keren tot de verhoudingen, zoals die in de eerste menselijke stamverbanden bestonden. Hier immers kende men twee opperhoofden, de magiër, die kon nadenken en onbegrepen dingen tot stand kon brengen, plus het oorlogsopperhoofd, dat in staat was om een ieder in puin te slaan, die de moed had om "nee" te zeggen, wanneer "ja" gewenst was.

Het is duidelijk, dat de demythologisering ook gepaard gaat met een verandering van inzichten in het leven: niet alleen het inzicht in sociale samenhangen verandert, maar evenzeer de visie op de relatie tussen mens en God en naar ik meen betekent dit een intrigerende verandering in alle benadering van dat, wat men wetenschap pleegt te noemen. Zeker is, dat de mens anders is gaan reageren en wel in zeer korte tijd.

Verder zien wij, indien wij de laatste generaties beschouwen, valt bij hen een sterk afwijkend gedragspatroon op. Bij hen is er kennelijk nog een tekort aan inzicht in eigen aansprakelijkheden. Daartegenover staat echter een toenemende neiging de aansprakelijkheid voor eigen leven weer zo volledig mogelijk voor zich op te eisen.

Het is niet zonder meer een zich loszeggen van alle menselijke gemeenschap, maar wel zien wij, dat men geneigd is de gemeenschap aansprakelijk te stellen voor alle ontwikkelingen en feiten buiten eigen bestaan - dat men los wil zien van het geheel, zonder te beseffen, dat men alleen structuren verwerpt en niet de gemeenschap als zodanig.

Konklusie: Reeds langere tijd verkeren wereld en mensheid in een overgangsstadium. Dit gaat gepaard met zeer stormachtige ontwikkelingen. Dezen kan men in verschillende fasen ontleden.

In de afgelopen tijd zagen wij de fase van krachtmetingen tussen gemeenschappen - grootmachten e.d. De fase, die nu is ingetreden, kenmerkt zich vooral door ontmaskeringen. Hier worden steeds weer feiten en werkelijke waarden gesteld tegenover schijnbare waarden.

Iets dergelijks speelt zich ook al af in b.v. Rusland, waar zich ook onder de massa nieuwe inzichten ontwikkelen over de functie en betekenis van het ambtelijke apparaat. In de Usa zien wij, dat het bijna absolute gezag van zowel de president als bepaalde staatsorganen in het geding is gekomen.

In uw eigen land ervaren wij een steeds toenemende kritiek op de regenten, die het bestuur in handen hebben, maar vaak niet bepaald oprecht zijn t.a.v. hun werkelijke bedoelingen, de werkelijke feiten enz. Want of u dit wilt geloven of niet, uw land wordt in feite in de meeste opzichten nog door regenten geregeerd.

Nu is het een feit, dat een werkelijke regeerder tevens een regent moet zijn in mentaliteit. Want een regeerder, die het beslissen zonder anderen daarin te kennen schuwt, komt niet tot het tijdig nemen van beslissingen. Kortom: een regeerder, die niet zelfstandig durft beslissen, regeert niet, maar put uit een zinloze functie een te hoog inkomen. Mogelijk kan de tweede kamer dit eens overwegen.

Het is duidelijk, dat in de gehele ontwikkeling de mens zoekt naar een nieuwe levensinhoud. Men zoekt die vaak in allerhande buitenissige religies en bewegingen. In dit verband spelen zowel flowerpower, hippies een rol als de Hara-Krishna-beweging, de Jezus people en vele andere groepen.

Men zoekt zichzelf en zijn leven een nieuwe inhoud te geven, zoekt een nieuwe weg in het leven. Opvallend is hierbij, dat men steeds sterker terugkeert naar intuïtief reageren. Nu is intuïtie in feite een functioneren van de rede, zonder dat men bewust alle tussenliggende fasen tussen waarneming en beslissing doorloopt.

Het is wel duidelijk, dat men langs intuïtieve weg sneller tot een konklusie zal komen, dan zuiver redelijk en zo sneller zal kunnen reageren, dan redelijk denkbaar is. In een wereld met een hoog levenstempo, waarin snel reageren een eerste vereiste is, is die intuïtieve wijze van leven van groot belang. Zij brengt echter ook andere mogelijkheden op de voorgrond.

In de afgelopen zeer materialistische periode heeft men alles, wat men nu al weer paranormale krachten begint te noemen, afgewezen en zelfs willen uitroeien. Dit is al begonnen met de strijd tegen ketters, die eigen beleven van groter belang achtten dan het menselijk leergezag. Daarop volgde de strijd tegen heksen. Vervolgens ging men over tot de rede als enig zaligmakende waarde in het menselijk leven, zodat men alle verhalen over redelijk niet te verklaren krachten gebeurtenissen enz. probeerde te verwerpen als oude wijvenpraat.

De laatste tijd zien wij echter steeds meer de mens terug grijpen naar die uitzonderlijke mogelijkheden en kwaliteiten, die niet zonder meer redelijk beheersbaar en bepaalbaar zijn. Hierdoor zullen bij steeds meer mensen de z.g. paranormale vermogens in functie treden.

Het is duidelijk: de mensheid is aan het veranderen. En wat meer is: de verandering in die mensheid voltrekt zich zodanig snel, dat de meeste mensen nog niet eens dit alles beseffen, of in staat zijn de betekenis van dit alles te overzien.

In het al is het leven een momentverschijnsel. In een heelal, dat in milliarden jaren telt, zal een leven, dat mogelijk 1 à 2 miljoenen jaren bestaat - wanneer een vorm het al zo lang kan bewerken - niet meer betekenen dan voor u een eendagsvlieg. Wat betekent, dat de uiting van leven binnen een bepaalde vorm in het al zelf niet belangrijk lijkt.

Aan de andere kant wordt het al geregeerd door iets, wat je besef of bewustzijn zou kunnen noemen. Want de wetmatigheden zijn niet alleen maar automatismen. Er is een reactie op het geheel, die het zelfs menselijk mogelijk maakt een denken aan de basis van dit alles als waarschijnlijk te zien.

Deze denkende kracht nu wordt voortdurend gesuppleerd door de ervaring van alle krachten van leven, die in een bepaalde vorm aanwezig zijn geweest.

De mensen hebben de gewoonte aangenomen de mens te zien als de kroon van de schepping. Zij zien zichzelf als de top van de schepping. Voor hun eigen planeet is dit voorlopig waar. Maar voor het heelal, de kosmos, is dit zeker onjuist. Toch vertegenwoordigen alle mensen te samen als mensheid een bepaalde vorm van ontwikkeling in die kosmos. Een vorm van ontwikkeling en ervaring, die nergens in het al precies zo nogmaals bestaat.

Het zijn de specifiek menselijke kwaliteiten, die voor het bewustzijn in het al belangrijk zijn. Gelijktijdig zijn het echter ook deze specifiek menselijke kwaliteiten en besefselementen, die vanuit het al weerkaatst worden naar de mens van heden.

Wanneer de mens in deze tijd verandert, zo zal dit in het begin chaotisch zijn, omdat de oude invloeden nog weerkaatsen.

Nu zal dit voor u dit jaar niet al te erg worden. Er komt geen wereldoorlog of zo iets. Maar dat er zo hier en daar het een en ander gebeurt, zoals kapingen, gijzelingen, stakingen, stevige knokpartijen met politie e.d. is wel zeker. Bijzonder is dit echter niet.

Zoals elk jaar ongelukken en rampen gebeuren, zo zal dit ook in dit jaar zeker plaats vinden. Maar het zijn geen zaken, waarbij de gehele wereld zonder meer betrokken kan zijn. Alles is van min of meer plaatselijke aard.

Zelfs wat in Nederland gebeurt op het ogenblik, is alleen van plaatselijk belang. Het is niet belangrijk voor de wereld. Het heeft in feite alleen enige betekenis voor al degenen, die er onmiddellijk bij betrokken zijn.

Daarom is het een rustig jaar. Een jaar, waarin de wereldsituatie weinig of niet verandert. Gelijkzeitig is het een tijd waarin, door die rust op hogere niveaus mogelijk de mensen versneld tot een heroriëntatie in de wereld komen.

Dit zal volgens mij in de eerste plaats neerkomen op een poging steeds meer denken en doen tot een eenheid te maken. Men heeft lange tijd geleefd met theorieën, die losstonden van de praktijk. Wanneer b.v. het christendom wordt gezien, dan kun je zonder meer zeggen, dat dit een theorie was, die een ieder in uw omgeving aanhing, behalve natuurlijk wanneer het op het in de praktijk brengen daarvan aankwam.

In uw dagen hangt bijna iedereen de democratie aan. De democratie is eveneens een theorie die niet in de praktijk te brengen is, omdat zij eenvoudig weg niet hanteerbaar blijkt binnen grotere gemeenschappen. In een kleine gemeente is werkelijke democratie nog wel denkbaar, maar niet meer in een tamerijk klein land als b.v. Nederland.

Daarom moeten de mensen ook op dit gebied een andere wijze van denken en samenwerken gaan vinden. Zij moeten hun eigen visie van gemeenschapsvorm, groepsbelangen en groepsbelangrijkheid gaan herzien om te komen tot een punt, waarop inderdaad de theorie steeds weer door de daad gevolg kan worden, zodat denken en doen een voortdurende intensifiëring van besef en uitbreiding van feitelijke mogelijkheden in gaat houden.

Hierbij zullen de intuïtieve reacties, die steeds meer op gang komen, behulpzaam zijn. Ik dacht, dat ook in dit jaar en op maatschappelijk terrein de intuïtieve reacties van vele mensen van doorslaggevend belang zullen blijken te zijn.

Ik neem aan, dat zeer veel mensen ook in dit jaar weer zullen uitroepen, dat nu toch werkelijk het einde der tijden nabij is. Wat is het einde der tijden in feite echter meer dan een ingrijpende verandering? Die verandering is er inderdaad.

Wij moeten een beslissing forceren als mens, omdat in de komende periode het al a.h.w. beslissingen forceert, ook al besefte de mens dit niet.

In de laatste tijd heeft het al impulsen uitgezonden, die men in menselijke termen zou kunnen vertalen als een: wanneer jullie niet zeer snel veranderen, gaan jullie ten gronde aan datgene, wat je de laatste tijd werkelijk geweest bent.

Een tweede impuls, die volgens mij uit de geest kwam, maar onmiddellijk volgde op de eerste, zou men kunnen vertalen als: zoek naar de nieuwe inhoud in uw wezen en breng deze tot uitdrukking. Dan zult gij hierdoor in deze verandering de middelen vinden om te komen tot een vergroting van uw kosmisch besef.

Deze impulsen, die ik naar de geest zo juist mogelijk, maar uit de aard der zaak toch wel wat onvolledig heb weergegeven, zijn volgens mij van zeer groot belang. Want het is belangrijk, dat de mensheid in harmonie weet te komen en te blijven met de kosmos, met het ritme van het al.

Daarbij is de mens een wezen, dat zowel in de geest als in de stof leeft. Wat wil zeggen, dat men zowel materieel als geestelijk en ook mentaal mee zal blijven gaan met het ritme van de kosmos en zo met de feitelijke ontwikkelingen en mogelijkheden, die vanuit het al worden uitgestraald.

Van belang is hierbij volgens mij ook, dat de mensen zaken, die eens zonder enige twijfel positief werden genoemd, nu ook als negatief durft beschouwen en omgekeerd, wanneer de feiten daartoe reden geven. Het is een soort hervorming van het denken en mogelijk van het leven.

De oude vormen zullen altijd wel blijven bestaan. Maar de inhouden veranderen reeds nu dusdanig sterk, dat het moeilijk is dit juist uit te drukken. Vroeger b.v. betekende **Mijn Heer**: mijn meester, mijn meerdere dus. Nu is mijnheer eerder een aanspreektitel, die geen eigen betekenis heeft, maar bruikbaar is om iemand aan te roepen, toe te spreken, of zelfs verwijten te maken.

Vroeger sprak een mens "Mijn God" en dacht daarbij aan een bovennatuurlijke kracht, die onmiddellijk in kon grijpen. Nu zeggen de mensen nog steeds "mijn God," maar de kans is groot, dat zij daarmee bedoelen: wat zijn de prijzen nu weer omhoog gegaan.

De nadruk is sterk veranderd, ook wanneer de vorm nog is gehandhaafd. Dit geldt voor alle vormen in de samenleving. Maar nu moet die samenleving nieuw gaan worden. Deze vernieuwing, waarvan wij volgens mij ook in deze dagen reeds het een en ander te zien krijgen, houdt onder meer het volgende in:

1 Alleen de samenwerking tussen mensen kan bepalend zijn voor het lot van de mensheid.

2 Alleen wanneer ik mijzelf kan zijn, kan ik betekenis hebben voor de gemeenschap, waarvan ik deel uit zal maken.

3 Alleen indien ik mijn dromen, mijn innerlijke erkenningen, mijn innerlijke krachten, zo goed als mijn uiterlijke mogelijkheden en vermogens in wil zetten voor de wereld, waarin ik leef, kan ik mijzelf in die wereld waarmaken en zal ik in en met die wereld werkelijk iets kunnen bereiken.

Wat enkele eenvoudige punten zijn, maar toch wel betekent, dat je als mens wat anders moet worden. Het wil niet zeggen, dat je niet moogt leven, zoals je bent, zelfs wanneer andere mensen beweren, dat dit verkeerd is. Maar het betekent wel, dat je met je leven, zoals je bent, moet proberen iets te bereiken. Je moet niet alleen maar aan jezelf denken en aan je eigen groep of geloof. Je moet je steeds afvragen, wat je, zo als je bent, kunt betekenen voor anderen. Je moet a.h.w. je functie binnen het geheel leren bepalen.

In een vernieuwde wereld zal een ieder vrijwillig zijn functie binnen het geheel bepalen, zowel op grond van de eigen capaciteiten als de noodzaken, die elders bestaan.

Voorbeeld: er is ergens een brug nodig. Degenen, die daartoe bekwaamheden bezitten, gaan daarheen en bouwen de brug.

Men spreekt dan niet over inkomen of overuren, maar doet eenvoudig, wat nodig is. Het enige, wat men zich afvraagt, is: kan ik hierbij iets doen, waarvan ik zelf de betekenis ervaar en waarin ik mijn kwaliteiten en capaciteiten in kan brengen?

Wat wel een geheel andere wijze van denken en reageren is, dan op het ogenblik in meerderheid voorkomt. Toch gaat men die kant al uit.

Er zijn al enkele voorbeelden van arbeiders, die hun eigen bedrijven runnen. In de nabije toekomst zullen dergelijke zaken wel meer voor gaan komen. Dit betekent echter, dat deze mensen anders moeten gaan denken en leven, dan zij tot dan toe gedaan hebben.

De doornsee arbeider denkt voortdurend aan de winsten, die anderen met zijn arbeid maken. Daarom heeft men maar weinig belangstelling voor een zo goed en hard mogelijk werken, maar wel voor een zo hoog mogelijk loon voor zo weinig mogelijk werk.

Wanneer je zelf deel wordt van de ondernemers, ligt dat anders. Je zult de lasten van het bedrijf, in sociale zin zowel als in kapitaalsrisico, zelf mede moeten gaan dragen. Wat voor die doorsnee arbeider heel wat zwaarder zal zijn, dan hij zich ooit heeft voorgesteld.

Men moet anders gaan denken, anders gaan reageren en zal ook eigen werkzaamheden op een andere wijze dan tot nu toe moeten gaan benaderen. De mens zal daarbij vooral de betekenis en waarde van zijn werkzaamheden en producten voor de gemeenschap meer realistisch moeten gaan bezien.

Want men zal dan al snel ontdekken, dat het niet voldoende is om te stellen: wij maken dit zo mooi en goed, dat de mensen het maar moeten nemen. Men zal zich eerder moeten gaan afvragen, wat de mensen werkelijk wensen, wat zij werkelijk behoeven om dan zich de vraag te stellen, of men dit mogelijk zal kunnen maken - en dat ook nog zo goed mogelijk.

Veranderingen van deze aard zullen in het komende jaar al meer invloed krijgen, dan men zou denken. Daardoor is het ook best te begrijpen, dat er heel wat mensen erg opgewonden gaan doen. Ik kan mij b.v. voorstellen, dat er verschillende vakbondsberoertes voorkomen in dit jaar. Begrijpelijk, want de vakbonden van heden rechtvaardigen hun bestaan voornamelijk voor hun leden door een schijnverhoging van inkomen af te dwingen, waarbij men aan de arbeiders winst voorspiegelt. Zo probeert men eigen bestaan en kosten te rechtvaardigen en bovendien een aanhang te kweken, die, ofschoon er geen redelijke of feitelijke verhoging van mogelijkheden meer bereikbaar is, bereid blijft voor de illusie van het hogere getal grote offers te brengen.

Maar steeds meer mensen gaan zich realiseren, dat meer verdienen in guldens niet belangrijk is, zolang je niet een grotere koopkracht verkrijgt, verandert de situatie voor de vakbonden. Dit is reeds enige tijd het geval. Het betekent, dat men heel andere reacties en ook grotere weerstanden vanuit eigen milieu gaat ervaren, dan tot op heden denkbaar leek.

Wat betekent, dat de bonden soms stakingen zullen gaan uitroepen, waarbij de arbeiders - leden - weigeren te staken, terwijl in andere gevallen de bonden een staking willen voorkomen en de arbeiders zich van hen niets aantrekken.

In dit jaar lijkt mij verder het feit interessant, dat voor het eerst sinds lange tijd het bankierswezen onder druk komt te staan. Ook verzekeringswezen en daarmee samenhangende takken van onderneming komen sterk onder druk te staan.

De mensen zijn in steeds mindere mate bereid het valutaspelletje mee te spelen. Speculaties worden steeds moeilijker. De neiging van de mensen geld te lenen tegen een betrekkelijk hoge rente zal in de komende tijd groter zijn dan hun geneigdheid gelden te sparen en uit te zetten tegen een in verhouding lage rente, die de muntontwaarding niet eens geheel opvangt.

Dit impliceert, dat bedrijven, die zichzelf steeds hebben uitgebreid, ook op dit gebied zullen moeten konstateren, dat men niet zonder meer al zijn vestigingen in stand kan blijven houden.

Banken zullen proberen hun diensten te verminderen, zeker de kosteloze diensten en nevenartikelen te voeren - dus niet alleen geldzaken, maar reizen, diensten, verhuur e.d. Maar zelfs dan zal men niet verder kunnen gaan op de ingeslagen weg, omdat Jan Publiek steeds luider laat horen, dat deze bedrijven volgens hem niet redelijk zijn, zodat hij niet bereid is meer dan werkelijk noodzakelijk van hun diensten gebruik te maken, terwijl men bovendien steeds weer zal zoeken naar de gene, die de meeste diensten en de beste renten biedt.

Niet alleen bij de gewone verbruikers is dit het geval. Dan zou het nog niet zo erg zijn. Banken worden vooral rijk door hun banden met staten en grote bedrijven. Particulieren zijn voor hen maar bijzaak, daarvan immers behoeven zij alleen maar het geld te krijgen, dat zij vervolgens uitlenen.

Ook staten zullen in de toekomst steeds minder geneigd zijn leningen te sluiten en ook grote bedrijven zullen vaak het aantrekken van nieuw kapitaal beperken, waar dit mogelijk is. Arme landen, tot op heden een bron van inkomen, zullen steeds meer gaven eisen, waar weinig of niets van terug hoeft te worden betaald, terwijl zij in vele gevallen hun handel voornamelijk op ruil zullen proberen te benaderen. Wat betekent, dat voor de banken moeilijkheden komen.

Voor het ontstaan van een nieuwe mentaliteit is dit alles echter eerder gunstig. Geld wordt op deze wijze voor de mensen steeds minder belangrijk.

Op het ogenblik, dat het besef voor geld weer wordt herleid tot hetgeen geld in feite is, een ruilmiddel, dat zijn betekenis alleen aan zijn koopkracht ontleent - dus de mogelijkheid het in te ruilen voor iets - zien wij, dat de mens zijn geldelijk bezit anders gaat beschouwen.

Het materialisme, dat - volgens mij - uw wereld tot aan de rand van de ondergang heeft gebracht, zal dan mogelijk wijken voor een meer reële benadering van zowel verbruik als ook de vraag, van hetgeen men geven kan. Het gaat dan ook niet meer zo direct om een "voor wat, hoort wat", maar eerder om de vraag: wat heb ik nodig, wat heeft een ander nodig en wat kan ik, in beide gevallen daaraan doen?

Ik keer nog even terug naar geestelijke krachten en geestelijke werkingen. Wij zijn de laatste tijd gekonfronteerd met wit licht, dat zeer eigenaardige nevenwerkingen vertoont. Dit is o.m. door de Orde en andere geestelijke groepen op aarde

uitgestraald. Daarnaast wordt deze kracht in het komende jaar in groeiende mate ook meer direct uitgezonden. Dit betekent, dat er in groeiende geestelijk invloed onstaat, die werkt in de richting van openheid, rechtvaardigheid, erkenning, maar wel degelijk daarnaast ook in de richting van een oordeel.

Niet een veroordelen dus, maar een oordeel: een erkenning op grond waarvan men zijn eigen benadering van de feiten zal kunnen baseren.

Deze invloed zal volgens mij ook vele mensen konfronteren met gaven en mogelijkheden, die zij altijd reeds bezaten, maar die zij tot nu toe niet hebben gebruikt. Ik dacht, dat de mens in zijn eigen gedrag in de komende 5 à 6 jaren schokkende veranderingen zal kunnen konstateren.

Dan gaat het daarbij niet om de maatschappij, maar om de persoonlijke wijze van leven. In het begin zal onbeheerstheid hierbij een grote rol spelen. Duidelijk: wit licht betekent nu eenmaal een erkenning, waarmee je in het begin niet altijd raad weet. Je moet in de erkenning van nieuwe feiten jezelf ook nog zodanig leren beheersen, dat je je bewust in kunt voegen in het kader van het nieuw erkende. Iets, dat de eerste jaren nogal wat te wensen zal overlaten.

De kosmische kracht probeert de mens ook een beter besef van liefde te geven. Waarbij wij spreken over kosmische of naasteliefde en niet over de impuls, waaraan de mensheid haar grote uitbreiding heeft te danken.

Deze liefde is eigenlijk een vorm van zelferkenning. Het al kan alleen bestaan, wanneer alle delen t.a.v. elkaar juist functioneren. Wanneer een enkele planeet binnen uw zonnestelsel meerdere duizende kilometers van zijn normale baan zou afwijken in korte tijd, zou dit voor alle andere planeten van het stelsel een ramp betekenen en kan dit zelfs voor de zon een geheel nieuwe fase betekenen, zoals een tot grotere helderheid komen of zelfs nova worden - uw zon is een kleine minder stabiele ster, die daartoe wel degelijk neiging heeft - danwel een tijdelijke afkoeling zou gaan vertonen, wat voor uw wereld een ijstijd zou betekenen.

Dit alles kan veroorzaakt worden door de betrekkelijk geringe baanafwijking van zeg 10.000 k.m. door een enkele planeet, ofschoon, gezien de afstanden tussen de planeten, een dergelijke afstand te verwaarlozen lijkt.

Elders zien wij hetzelfde bij sterren: Wanneer een enkele ster sterk afwijkt van haar eigen richting en baan, ontstaan er in de omgeving explosies of veranderingen en kunnen zelfs planeten ontstaan.

Iets dergelijks geldt eveneens voor uw eigen wereldje van mensen. Wanneer u, waar ook ter wereld, een grote verandering van b.v. mentaliteit ziet ontstaan - het geeft niet waar - dan zal hierdoor de gehele verdere mensheid zich moeten gaan aanpassen. Elke verandering op aarde zal het geheel van alle menselijke relaties mede beïnvloeden, of men dit nu wenst toe te geven of niet.

Wanneer wij liefde kennen, een besef van eenheid, zullen wij begrijpen, dat een handhaven van het evenwicht bij anderen voor ons tevens een handhaven van het eigen evenwicht betekent en zo onze mogelijkheid, onszelf te handhaven of te ontwikkelen, doet toenemen.

In feite betekent dit: Wanneer wij een verandering zien in een ander, moeten wij daarop responderen, niet omdat wij dit alleen voor die ander doen, maar omdat wij alleen door de juiste response onszelf zullen kunnen blijven.

Ik meen, dat dit de komende tijd in toenemende mate aan steeds meer mensen duidelijk zal worden en dan denk ik zeker niet alleen in termen als oliecrises enz. - zaken, die grotendeels kommerciëel op machtsbasis worden gemanipuleerd.

Ik denk in dit verband eerder aan een crisis, die ontstaat door vele nieuwe denkwijzen, waar men een oordeel over zal moeten vellen. Ik denk aan een menselijke benadering, waarbij een algehele aanvaarding of verwerping van iets in een ander nietmeer zonder meer mogelijk is.

Ik denk aan een situatie, waarbij men zoekt naar een evenwicht, waardoor men zelf beter kan functioneren. Wat m.i. het geheel van de wereldpolitiek reeds in dit jaar zal gaan beïnvloeden en ook het zakenleven en de sociale samenhangen niet onberoerd zal laten.

Voor veel mensen zal dit worden tot een besef van een geestelijke werkelijkheid, die je moet aanvaarden en beleven wil je nog in staat zijn stoffelijk bewust en redelijk te functioneren.

Alleen door juist te functioneren, zo zal de mens beseffen, kan hij een eenheid met de mensheid, waartoe hij behoort, bereiken. Het is deze vernieuwing, die volgens mij voorlopig wel de meest belangrijke is.

Waarop velen zullen reageren: Maar het jaar wordt me toch wel weer een jaartje wel. Goed, aan het einde van dit jaar zult u, zoals altijd, zeggen, dat het niet bepaald mee is gevallen. Het had slechter kunnen zijn, natuurlijk, maar Want zo gaat het altijd.

Maar om de nieuwsgierigen onder u tevreden te stellen: In dit jaar kunnen wij verwachten: gijzelingen, kapingen, beperkte oorlogshandelingen, het uitbreken van een klein oorlogje, dat echter snel beëindigd zal worden - niet tussen Israel en de arabieren.

Wij kunnen daarnaast een aantal natuurrampen verwachten, zoals elk jaar. De aardbevingscyclus zet zich voort. Ook zullen overal de mensen erg ontevreden zijn, omdat de werkloosheid nog verder toeneemt en omdat de lonen niet meer hoger worden, winsten weer toe gaan nemen enz. Want mensen zijn nu eenmaal zelden tevreden, voor zij redenen hebben om ontevreden te zijn.

In veel landen zult u de neiging zien de zaken politiek, wat anders dan tot nu toe, te gaan spelen: men komt tot overeenkomsten met andere statenblokken b.v. Ik vermoed verder, dat men langzaamaan wel door de boterbergen heen komt, maar tot de konklusie komt, dat daarachter geen luilekkerland ligt. Voor de EEG is dit van belang.

Men zal moeten reageren op onverwachte situaties, maar schijnbaar weet niet iedereen: hoe. Mogelijk is dit kenmerkend voor het komende jaar. Niemand weet precies, hoe, of wat hij het beste kan doen.

Daar niemand dit schijnt te weten, blijft het in feite een nogal rustig jaar, want de verschillende daden, die worden gesteld, de acties, die er zijn, de besluiten, die worden

worden genomen, heffen elkaar in feite op.

Er is dus wel enig evenwicht in dit jaar. Maar zeker is ook, dat steeds meer mensen gaan beseffen, wat er eigenlijk aan de hand is. Steeds meer mensen gaan vooral ook beseffen, dat zij dit wankel evenwicht kunnen veranderen door zichzelf in het geheel te projecteren.

Niets, politiek, maar ook godsdienst en wetenschappen, zal in het komende jaar ongestraft met vaste waarden en dogma's kunnen werken, omdat de mensen steeds meer gaan beseffen, dat juist dergelijke harde stellingen in feite het vinden van een nieuw evenwicht onmogelijk maken.

Dit betekent nog niet, dat de wetenschap nu haar wetenschappelijk denken zal prijs geven, of het geloof zijn visie op de juiste belijdenis enz. prijs zal gaan geven,

Het betekent alleen maar, dat men op een andere wijze tegenover de medemens zal gaan staan en daarmee een nieuwe betekenis verkrijgt. Aan het einde van dit jaar zal de betekenis van vele reeds nu belangrijke instellingen en instanties voor de mensheid drastisch veranderd zijn.

Denk dus niet; o, wat wordt dit een heerlijk jaar, of pessimistisch: waaraan gaan wij nu weer beginnen? Want geestelijk positief valt dit jaar achteraf ook materieel nog mee.

Maak u ook niet te veel zorgen over de toenemende werkloosheid. Wanneer er voldoende werkloosheid is, komt er weer werk. Want eerst wanneer men door werkloos te zijn niet meer bij benadering kan verdienen, wat men door te werken zou verdienen, zal men bereid zijn werk aan te nemen om iets te kunnen verdienen, ofschoon men dit werk vroeger meende te moeten afwijzen, omdat men daarmee te weinig verdiende of het niet aangenaam genoeg vond. Ook hier zijn de veranderingen reeds in de loop van dit jaar te voorzien, of mogelijk zelfs feitelijk kenbaar.

Alles te samen, vrienden, stel ik: De kosmos heeft zijn impulsen afgegeven. Het al fluctueert verder, zoals het altijd heeft gedaan. Uw wereld, uw zonnestelsel, dit deel van de melkweg, reageert zoals dit altijd reeds werd gedaan.

Er is geen totale verandering. Maar voor u, die de wereld alleen uit een bepaald standpunt pleegt te kennen, gewend om op 'n bepaalde manier te leven en te denken, zult wel degelijk zeggen, dat er sprake is van vernieuwing.

Want uw eigen instelling en visie op de werkelijkheid zal zich wijzigen. Uw erkenning van eigen mogelijkheden wordt een andere, uw beleving van het bestaan krijgt nieuwe accenten en ook de uiterlijkheden zullen zich, zij het langzaam, aanpassen aan hetgeen er zich in uw afspeelt.

Dit is dan het einde van mijn inleiding. Indien u na de pauze opmerkingen of vragen hebt, bent u welkom. Nu zou ik U willen aanraden eerst een ogenblik op adem te komen.

Tot straks.

-0-0-0-0-0-0-

Dan zijn wij nu zover, dat wij gaan zien, wat u te vertellen hebt. Ik wil beginnen met de schriftelijke vragen.

x Kunt u iets zeggen over de ontwikkeling van het wetenschappelijke denken? Zal dit zich afkeren van het rationalistisch materialisme?

- Ik meen, dat men het wetenschappelijk denken nooit los zal kunnen zien van het rationalisme, daar wetenschap gebaseerd is op de rede, op wat wij kunnen zien, kunnen bewijzen en kunnen herhalen.

Daarnaast echter zal het materialisme minder belangrijk worden, naar ik meen. Indien wij zien naar het materialisme, zoals dit nu in de wetenschap functioneert, dan zien wij, dat men niet uitgaat van hetgeen men zou willen onderzoeken, maar van hetgeen men kan onderzoeken met kans hierdoor iets feitelijks te bereiken.

Men laat de geestelijke morele betekenis van het wetenschappelijk werken daarbij buiten beschouwing. Ik geloof, dat op dit punt de sterkste ommekeer te verwachten is.

Daarnaast zullen wij in de wetenschap te maken krijgen met een groot aantal verschijnselen, die men tot op heden terzijde heeft willen stellen: zaken die moeilijk liggen en niet passen in de bestaande systemen.

Men zal gekonfronteerd worden met veel van hetgeen op het ogenblik paranormaal of bijgeloof heet. Zaken, die tot voor kort nog als kwakzalverij werden beschouwd, krijgen b.v. toegang en enig recht in de medische wetenschap. Wij zullen zien, dat rechtgeleerdheid langzaam maar zeker eerder een kwestie van gevoel voor rechtvaardigheid wordt, dan een kennis van wetboeken en het boeken van suksesjes.

Wij zullen zien, dat de economie nu een basis vindt in vergelijkingen zonder meer, maar dat men betere resultaten kan behalen met zijn plannen en prognosen, wanneer men rekening houdt met feeling, met sfeer, met tendenzen, die men wel kan aanvoelen, ofschoon zij in de feiten nog niet aantoonbaar zijn.

In deze zin zal er dus verandering komen. Daarnaast zullen bepaalde wetenschappen of pseudowetenschappen wat op de tocht komen te staan.

De psychiatrie b.v. zal gekonfronteerd worden met het feit, dat alle verschijnselen, die officieel door haar op een bepaalde wijze worden benaderd en uitgelegd, een andere even doelmatige benadering gebaseerd op een andere uitleg eveneens verdragen met gelijksoortige resultaten.

De theologie zal ervaren, dat deze speculatieve wetenschap omtrent alles, wat God mogelijk is of gezegd heeft, langzaam maar zeker geheel wegvalt, terwijl de zedeleer, die men aan deze stellingen verbonden heeft, getoetst blijkt te moeten worden aan de mensen en niet aan geloofsstellingen.

Dit brengt een meer humanistische ontwikkeling, die zelfs door zal dringen in de hogescholen van theologische hoovaardigheid, als wij b.v. in Rome kunnen aantreffen.

Ik geloof dus wel, dat er vele veranderingen zullen zijn. In de natuurwetenschappen zullen wij gekonfronteerd worden met een aantal voor vele ontstellende ontdekkingen, die o.m. betrekking hebben op de eigenschappen en structuur van licht en magnetisme - al zal dit het komende jaar nog wel niet het geval zijn. Deze beide ontdekkingen betekenen dan, dat een nieuwe benadering in de meeste andere wetenschappen eveneens noodzakelijk wordt. In de Chemie b.v.

Het is duidelijk, dat hier een verandering plaats vindt. Maar deze verandering zal zeker rationeel blijven. Zij zal zich niet los kunnen maken van het overwegen, het redelijk kennen, het kenbare en redelijk bewijsbare.

Wat maar goed is ook. Want wetenschap is gebaseerd -- het woord zegt het reeds -- op weten. En weten is nu eenmaal iets, wat je alleen met anderen gemeen kunt hebben, wanneer het vrij blijft van geloof.

Geloof is datgene, wat wij als waar aanvaarden, zonder het in feite te kennen of redelijk te weten. Weten echter is alles, wat wij niet geloven, maar kunnen aantonen, kunnen bewijzen.

Voor het geheel van de wetenschap en alle werkelijke wetenschappelijke ontwikkelingen is dit laatste onontbeerlijk. Niet omdat het wetenschappelijke denken de enige mogelijkheid tot beseffen is, maar omdat het wetenschappelijke denken met de daaraan verbonden logica en redelijkheid, een instrument is, dat de mens dient te hanteren om tot eenige beheersing te komen van alle terreinen van mogelijk handelen en werken, die hij ontdekt.

Ik dacht, dat dit een voldoende antwoord was.

x Is wetenschap ontstaan uit de vroegere magie?

- Vroeger beschouwde men magie als wetenschap. Sindsdien verwerpt de wetenschap alle magie als onwetenschappelijk. Wat begrijpelijk is, wanneer u even nadenkt.

In de oudheid had men geen voldoende kennis. Men moest het onbekende verklaren en deed dit door middel van het bovennatuurlijke.

Hoelang is het geleden, dat mensen nog redeneerden: wanneer iemand ziek is, moet die ziekte ergens vandaan komen. Daar er geen kenbare oorzaak voor die ziekte is, zal het het werken van een heks zijn. In andere gevallen sprak men over een teken van de toorn van God.

Dit is een wegverklaren dus. Nu weet men iets meer van infecties, viri. Men weet, hoe een bepaalde ziekte kan ontstaan. Daarom zegt men dergelijke dingen nu niet meer.

Maar men moest eerst de verschijnselen konstateren, voor men tot een omschrijving van de kwaal kon komen. Dan eerst kom men tot een onderzoek komen, waarbij men de verschillende fasen, waarin 'n ziekte zich ontwikkelt, kon leren kennen. Eerst daarna was een voorlopige konklusie omtrent een mogelijke oorzaak bereikbaar, waarna onderzoek op de duur uit kon lopen in het definitief vinden van de oorzaak en mogelijk de remedie.

Geneeskunde is echter zeer lange tijd iets magisch geweest. Ik geloof, dat de medische stand tot op heden vaak het nog moeilijk heeft met het verliezen van haar magisch karakter, waardoor de medicus eens de onaantastbare hogepriester van het gezondheidsgeheim was.

Nu wordt de medicus langzaam maar zeker in de ogen van steeds meer mensen een soort lichaamstechnicus, die aan kritiek onderhevig is bij alle fouten, die hij maakt -- want men ziet die nu niet meer als onvermijdelijk, maar beschouwt ze als het gevolg van een stomiteit of falen van de arts.

Wat pijnlijk is voor de medische stand, maar aan de andere kant iets zegt over de mentaliteit van de mensen, waarin

de dokter verandert van een onaantastbaar magiër tot een soort gezondheidswinkelier, vergelijkbaar met een middenstander, die doet in onderkleding of zo iets. Waarbij het inkomen van de arts veel hoger zal zijn, maar dat staat nu niet ter discussie.

x Mag ik toevoegen: Zal die nieuwe wetenschap door een soort lichtbrenger geïnspireerd moeten worden, zoals de Christusfiguur....

- Ik meen, dat de Christusfiguur in feite geen wetenschap heeft gebracht. Hij wilde een nieuwe weg tot de werkelijkheid brengen. Maar in feite bracht hij een verenging van wereldbeschouwing bij de mensen tot stand, waardoor zij al snel kwamen tot een verwerpen van alles, wat niet paste binnen hun interpretatie van de christelijke leer.

Het is opvallend, dat wetenschapsmensen in Griekenland en Rome op een gegeven ogenblik opeens alle moeite doen, die denkbaar is om hun weten zodanig te verklaren, dat het geheel binnen het kader van de christelijke geloofswereld valt.

Uit rond 400 n.chr treffen wij een aantal boeken over de chemie aan, die geheel gesteld zijn in christelijke termen, ofschoon het in feite gaat over dat, wat later alchemie zal heten. Dit wordt verklaarbaar, wanneer men weet, dat de monniken, die het in het byzantijnse rijk voor het zeggen hadden, alle wetenschap veroordeelden als niet christelijk.

Ook later horen wij steeds weer, dat iemand door de christenen verboden wordt om te stellen, dat de aarde rond is, of dat de aarde rond de zon draait enz. Want dit is strijdig met de interpretatie van de christenen, waarin de wereld centraal staat.

Indien u stelt, dat er voor de vernieuwing van de wetenschap een lichtbrenger van node is, zo ben ik geneigd te antwoorden:

Indien de mensen zijn leer zouden kunnen aanvaarden, zoals deze gebracht wordt, ben ik het er mee eens. Maar de meeste mensen, die met werkelijk licht worden gekonfronteerd, zoeken zich onmiddellijk een mentaal gekleurd glaasje uit om alles toch zo rozig of duister in te kunnen zien, als zijzelf wensen. Dat betekent, dat zij de feitelijke onthullingen verwerpen, alleen al omdat dezen niet passen binnen hun systeem van denken of leven.

U sprak van de Christusgeest. In dit verband wil ik er op wijzen, dat ons door zeer velen steeds weer wordt kwalijk genomen, dat wij Paulus beschouwen als originator van het huidige christendom en niet Jezus. Toch hebben wij o.i. gelijk. Jezus predikte een bepaalde wijze van leven. Paulus maakte daar een geloofsleer van.

Wanneer er een nieuwe lichtbrenger komt op deze wereld, zo lijkt het onvermijdelijk, dat er een mens komt, die van de leringen omtrent de juiste weg van leven onmiddellijk weer een kerkelijk geloof maakt en het daarmee geheel vervreemdt van de werkelijkheid.

Ik neem daarom niet aan, dat het door u bedoelde zin heeft, of ooit geschieden zal. Wel is er iets anders gaande: Wij hebben de laatste tijd enkele lichte figuren op aarde zien leven, die nog niet algemeen bekend werden. Wat niet zo verwonderlijk is, indien u zich realiseert, dat b.v. Flavius Josefus bij de vernietiging van Jeruzalem nog niet wist, wie Jezus was, ook al had hij wel eens van christenen gehoord.

Toch zat de jood Flavius Josefus nogal dicht bij de bron , volgens mij.

Mogelijk begrijpt u nu, dat ook de meesters van deze tijd, die het licht aankondigen en brengen, niet algemeen bekend zijn geworden en zelfs niet willen of mogen worden. Wat zij echter brachten, was in wezen een zeer rationele benadering van het menselijke leven, gebaseerd op een aanvaarding van alle aspecten van het menselijke bestaan, inclusief innerlijke waarden en alle schijnbaar niet-rationele verschijnselen.

In hun leer wordt alles in de eerste plaats aanvaard als deel van het redelijke bestaan. Voor de wetenschap is dit punt 't belangrijkste, dacht ik.

Dat de wetenschap in de plaatste tijd zoveel het reeds bekende heeft ontwikkeld en zo weinig werkelijk nieuwe ontdekkingen heeft gedaan, is volgens mij te danken aan het feit, dat in het verleden de wetenschapsman werkte met beperkte middelen, maar dan wel alleen of met slechts enkele anderen te samen.

De eenling, die zijn eigen richting kon bepalen, is in de wetenschap van heden praktisch verdwenen. De wetenschapsmens van deze tijd is deel van het een of andere concern, werkt in staatsdienst of bij het onderwijs en zal zeer weinig tijd hebben om voor zichzelf geheel naar eigen inzicht en aard te experimenteren en te zoeken.

Daarom zijn werkelijke wetenschappelijke vernieuwingen in deze tijd eigenlijk wat uitgebleven. Men begint immers nu het wenselijke op zakelijke of politieke gronden te stellen, waarop vervolgens de tamme wetenschapsmensen de mogelijkheden dienen te onderzoeken en eventueel te ontwikkelen tot uitvindingen.

Men stelt - bij wijze van spreken: Ik heb een goede veiligheidsspel nodig met bepaalde eigenschappen. Zoek mij dus 'n materiaal, waaruit ik dat ding kan maken. En eerst dan begint de wetenschap. Wat een grote fout is.

Maar in deze tijd blijkt, ondanks alle gerichtheid in het onderwijs en alle drang tot specialisatie, gelijktijdig een toenemende hang naar vrij werken en onderzoeken bij de wetenschapsmensen.

Juist degenen, die zich in de laatste tijd op het gebied van de wetenschappen zijn gaan bewegen, zijn minder dan te voren geneigd zich te laten beperken, volgens de doeleinden van handelsinstellingen of staten. Zij zoeken iets nieuws, iets anders.

Enkele voorbeelden kna ik u geven hiervan: Neem de ontwikkeling van de Kirlianfotografie. Let wel, ik stel niet, dat dit op zich een zo grandioze ontwikkeling is. Het is eerder een beginmogelijkheid voor iets geheel anders. Maar deze ontdekking is gedaan in een land, waar men met geestelijke zaken toch werkelijk niets van doen wilde hebben.

Het is verder een ontdekking, die niets te maken heeft met het feitelijke onderzoek, waarmee de ontdekker bezig was. Het was een toevalsproduct, in vrije tijd verder bestudeerd en ontwikkeld. Met veel moeite, kosten en tijd is het geheel zover gebracht, dat men resultaten kon tonen. Eerst toen kwam er, en dan nog maar zeer beperkt, enige steun voor een verder onderzoek van het fenomeen.

Wanneer wij een geheel nieuwe benadering van de feiten zien, een nieuwe theorie, een nieuwe ontdekking, dan treffen wij aan de basis daarvan altijd weer de wetenschapsman, die in eigen tijd en op eigen kosten ergens in een keldertje of zo zijn proeven zit te nemen.

Dit komt echter in toenemende mate voor. Steeds meer wordt door wetenschapsmensen onafhankelijk onderzoek gedaan, steeds meer mensen zoeken, naast hetgeen zij in de maatschappij en tegenover hun collegae willen presteren, ook nog naar een verklaring voor zaken, die niemand interesseren, maar waardoor zij zelf worden gebiologeerd.

Juist uit de zaken, waaraan men in de gangbare praktijk van wetenschappelijk onderzoek voorbijgaat, komen de nieuwe benaderingen, standpunten en ontdekkingen voort. Dit is de werkelijke vernieuwing van de wetenschap.

Er is dus wel sprake van een toenemende mentaliteitsverandering bij de beoefenaren van de wetenschappen, die mogelijk iets te maken heeft men een menselijke behoefte, niet alleen maar in de pas te lopen met anderen en door hen erkend te worden, maar ook een soort bevrediging voor jezelf te vinden. En een goed wetenschapsmens heeft één hoofdeigenschap: hij is nieuwsgierig.

x Dus meer roepingsmensen als beroepsmensen?
- Op de duur ja. Maar zolang beroep nog zo belangrijk blijft in de maatschappij, is er meer kans, dat wij mensen krijgen, die een beroep uitoefenen ondanks hun roeping naar ik vrees.

x U zegt toch, dat intuïtie een kostbaar goed is?
- Inderdaad. Bij het doorsnee wetenschappelijk onderzoek speelt overigens die intuïtie ook nu wel degelijk een grote rol. De keuze uit vele mogelijkheden wordt ook bij de huidige onderzoekingen voortdurend weer intuïtief gedaan, zodat men i. p. v. duizenden proeven mogelijk met enkele tientallen proeven kan volstaan om een bepaald resultaat te verkrijgen.

x De tendens op de universiteiten is toch juist de laatste tijd om meer gericht onderzoek te doen?
- Klopt. Een tendens, die door de universiteiten volgens mij zoveel mogelijk bevorderd zal worden, omdat dit in het belang is van de huidige maatschappelijke structuur.

U moet niet vergeten, dat een universiteit betaald wordt door de gemeenschap en gebruikt wordt door degenen, die de gemeenschap deels of geheel beheersen. Dat houdt in, dat een ieder, die op een universiteit komt, in feite in mindere of meerdere mate bij zijn studie en onderzoek in die richting zal worden gestuwd, die voor de beheersers van de gemeenschap de meest aanvaardbare is.

In uw land en vele westelijke landen spelen hierbij economische belangen een grote rol, in weer andere landen tellen allereerst politieke overwegingen een rol. In beide gevallen echter is dit de geheime macht, die in feite alle onderzoek meebepaalt en de studie, zelfs de mentaliteitsontwikkeling van de studenten, probeert te richten.

x Kunt u ons een van die lichtbrengers noemen?
- Daartoe heb ik nog geen toestemming. Wij hebben echter, zelfs in de tijd, dat die leringen op aarde gegeven werden, of kort nadien een deel daarvan reeds doorgegeven aan de aanwezigen in uw land en andere landen. Ik mag en kan u slechts zeggen,

dat de stemmen van de voornaamste lichtbrengers van deze tijd in het verre en nabije oosten gehoord werden. Dit zijn de grote crisesgebieden van deze tijd. Een stem, die een vernieuwing van leven predikt, vindt alleen daar gehoor, waar de onzekerheid van eigen bestaan de mensen er toe brengt een nieuwe weg in het leven te zoeken.

x Heb ik goed begrepen, dat het bestaan en ontstaan van het al afhankelijk is van impulsen, die dit al zelf uitzendt? M.i. zal dit betekenen, dat het al niet alles omvat, maar in zich begin en einde is.

- Het betekent inderdaad, dat het kenbare al niet zonder meer alles behoeft te omvatten. Het betekent verder, dat het materiele al voor zichzelf inderdaad begin en einde is, daar er altijd weer een periode is van evenwichtsverstoring, gevolgd door een explosie. In het zijn van het stoffelijke al vindt vervolgens een gelijkworden van alle krachten plaats, waarna een terugval plaats vindt tot algeheel evenwicht en rust. Daarna kan dan weer een verstoring van evenwicht plaatsvinden en het geheel opnieuw beginnen.

Naast dit alles bestaat een geestelijk heelal - een soort meerdimensionaal al, waarin andere waarden een rol spelen. Het al, zoals u dit kent, heeft een ritme, dat 4 dimensies beheerst. Dit geheel kan echter beheerst en gecorrigeerd worden door factoren, die in een 5e dimensie aanwezig zijn en, maar dan slechts in een beperkt deel van hun wezen, verbonden zijn met het bestaan in uw 3 dimensionaal heelal.

x Een mens kan zich met een eindig denken toch geen oneindigheid indenken?

- Niet geheel juist. Een mens kan zich oneindigheid voorstellen, zodra deze bestaat in een begrensde vlak, als een lijn. Een oneindig vlak is echter niet voorstelbaar.

Een mens zou dus kunnen zeggen: voor mensen bestaat oneindigheid uit het volgen van een lijn, die geen einde kent.

Desondanks zal de lijn, die hij volgt, slechts een beperkt deel van 'n vlak omvatten. Denk hier aan de cirkel, de dubbele spiraal, die terugkeert tot zichzelf enz.

Ik zou zeggen: het menselijke denken kan zich slechts uitdrukken in de termen van een driedimensionaal bestaan, waarin kennis werd opgedaan plus mogelijk zo hier en daar iets van een 4e dimensie, dank zij het zijns- of bewustzijn-tijd effect, ook al zullen hier intuïtieve waarden veelal een rol spelen.

Een 5 dimensionaal bestaan is voor de mens echter niet meer denkbaar, omdat hij ruimtelijk hierbij geen voorstelling meer kan vormen. Neem b.v. een kubus. Met 4 dimensies wordt dit een tesseract.

Zou je hieraan nog een dimensie toevoegen, dan ontstaat niet een reeks tesseracten, maar een verschuiving van vlakken, waardoor de verschillende vlakken of werelden elkaar voortdurend in elk vlak gelijktijdig ontmoeten, zodat plaatsgebondenheden niet meer bestaan en tijdsverschuivingen van plaats tot plaats, of punt tot punt, denkbaar worden zonder dat aan een van deze waarden een vaste, algemeen geldende waardering in menselijke termen verbonden kan worden.

Zo iets is zelfs voor de mathematicus niet menselijk voorstelbaar. Zelfs mijn uitleg is niet geheel zinnig, omdat ik bij een poging, u iets te verklaren, moest uitgaan

menselijke begrippen, zoals de 4 dimensionale uitslag van een kubus, die voor de meeste mensen alleen maar in 3 dimensies denkbaar is. Bovendien moet ik dan nog spreken over de verwisselbaarheid van tijd en plaats, die in de 5e dimensie optreedt en menselijk mogelijk nog het beste met begrippen als eeuwigheid en gelijktijdigheid van alles kan worden aangeduid. Menselijk lijkt mij daarom zo iets niet werkelijk denkbaar.

x Er zouden totaal 6 dimensies zijn, wat het summum van simetrie betekent.

- Dit betreft geen bepaling van het totaal mogelijke, maar van het menselijk mogelijke. De mens, levende in een 3 d. erkenning en uitgaande van de 3 d. voorstellingen, is mede geest en kan zo komen tot de beleving van een andere in zich 3 dimensionale wereld, waarin vergelijkbare verhoudingen tussen de afmetingen bestaan.

Op het ogenblik, dat een mens in staat is de hoog geestelijke beleving te combineren met de stoffelijke, komt hij tot een besef, van waaruit het hem mogelijk is nieuwe werelden en verhoudingen te koncipieren - die dan niet uitgedrukt worden in het totaal menselijk kenbare, maar ervaarbaar zijn en zo later het ik kunnen brengen tot nieuwe belevingen, waarbij niet meer over ruimte of afmetingen in menselijke zin gesproken kan worden.

Noem het een beleven van het "andere". Wanneer je probeert dit uit te leggen, kom je terecht bij de esoterie, waarin men, al lijkt het verwarrend, wel spreekt over de wolk van licht, waarin de flonkerende verwerkelijking van dit licht op elk punt een volledige wereldbeleving mogelijk maakt, zonder dat een fixatie ontstaat t.a.v. die wereld, daar de verbondenheid en bewustheid in het licht gelijktijdig blijft bestaan.

x Kunt u nog even het verschil aanduiden tussen kennen, wetenschap en wijsheid?

- Kennis is het in jezelf opnemen van feiten. Wetenschap is 't hanteren van de opgenomen feiten om door combinatie van redelijke begrippen tot nieuwe feiten te komen. Wijsheid is het doorzien van de werkingen en de achtergronden, waardoor feiten ontstaan en zo het terugkeren tot de essentie van het bestaande vanuit elk fenomeen, dat in het menselijke bestaan wordt waargenomen.

Overigens wil ik hieraan nog toevoegen, dat kerk, wetenschap e.d. ontstaan door het institutionaliseren van erkenningen. Op het ogenblik, dat een instituut ontstaat, zal dit geneigd zijn alles te ontkennen, desnoods zelfs eigen bron en basis op het ogenblik, dat hierdoor eigen macht, positie, aanzien geschaad zou kunnen worden.

Maar innerlijk licht en innerlijke kracht zijn voortdurend aanwezig en daarmee een weg naar de werkelijkheid. Om het eens zo te stellen:

De Christus is niet iets, wat alleen in een bepaalde tijd op aarde bestaat en op een bepaalde tijd daar eens zal terugkeren. Het is eenvoudig de goddelijke liefde, die elke mens in zich steeds ervaren kan, waaruit elke mens krachten putten kan en waardoor hij een juistheid van levensinzicht kan verwerven. Hij moet dan wel eerst de innerlijke kracht volgen en aanvaarden en mag geen uiterlijk gezag in de plaats daarvan stellen. Waarmede ik hopelijk toch een voldoende antwoord heb gegeven.

Ik ga nu afsluiten. Wij hebben op deze avond getracht al en vernieuwing wat dachter bij elkaar te brengen. Ik heb geprobeerd duidelijk te maken, waarom het gaat. Laat mij dan nog kort samenvatten voor het geval, dat u het ondertussen vergeten hebt.

Het stoffelijk al heeft een bepaald ritme, dat in feite wordt bepaald door de energie, waaruit het al bestaat. Het wordt uitgedrukt in de wijze, waarop de kracht zich stoffelijk manifesteert.

Wanneer wij dit ritme bezien, zo beïnvloed het alle stoffelijk bestaan, dus ook alle leven, in het gehele al. Ook dus uw eigen wereld en degenen, die daarop vertoeven. Wat wij zien als een vernieuwing, is een verandering, waarbij voor ons nog niet kenbare delen van onze eigen mogelijkheid en bestaan binnen ons bereik komen en een deel van onze werkelijkheid worden.

Het is geen vernieuwing in absolute zin, maar pleegt wel plotseling op te treden, daar het moment, waarop wij anders gaan beseffen, snel komt en in strijd lijkt met alle geleidelijkheid, die wij in stoffelijk en geestelijk leven gebruikelijk achten.

Wij gaan een tijd tegemoet, waarin deze bijna explosieve vernieuwing van innerlijke waarden en geestelijke waarden een grote rol speelt. Dit betekent gelijktijdig een ontwrichting van uiterlijke omstandigheden, een grote nood voor degenen, die met het nieuwe innerlijk gevoel en besef zich moeten manifesteren in een wereld, die voor hen onaanvaardbaar is geworden. Dit zal vele spanningen met zich brengen.

In dit ritme plus de werkingen, die vanuit de geest plaats vinden, ligt echter ook een zekerheid. Ook andere grote krachten, die voortdurend tegenwoordig zijn, spelen een rol. Zeker is, dat de mens uit deze verandering als een nieuw wezen naar voren zal komen. Een wezen met een andere mentaliteit en zo de mogelijkheid eigen gaven en kwaliteiten geestelijk zowel als stoffelijk te gebruiken.

Dit is een wezen, dat zich en zijn wereld anders ziet en zo eigen taak en belangrijkheid beter weet in te schatten. Het is een wezen, dat innerlijke vrede vinden kan, niet door uiterlijkheden, maar door innerlijk beleving van het gehele bestaan en een juist als ik functioneren in het geheel. Het is mogelijk een herboren worden van de mensheid, maar dan wel voor de meesten onverwacht en mogelijk voor velen zelfs ongewenst.

Het al gaat verder, tot het alle verschillen in energie heeft verbruikt en dooft. Dan zal het opnieuw ontstaan, niet hetzelfde, maar toch gelijk, want bestaande uit dezelfde kracht, hetzelfde wezen en dezelfde wetmatigheden. Zo zal het ook de mensheid gaan: Zij blijft ergens zichzelf gelijk en toch verandert veel.

Wie over 100 jaren de mens ziet, zal niet kunnen begrijpen, dat deze is voortgekomen uit de haastige, begerige, materialistische maatschappij van vandaag. Die verandering zult u mee maken. Ik hoop, dat u daarin een reden zult vinden om meer te betrouwen op uw innerlijke kracht en innerlijk weten. Ik hoop, dat u in uzelf de mogelijkheid zult vinden uw geestelijke krachten te gebruiken en zo rust te vinden in deze tijd vol veranderingen, zo komende tot harmonie met het al en uzelf.

Goeden avond.

d.d. 2 januari 1976